

TÜRK-LATİN AMERİKA VE KARAYİPLER KONGRESİ
TURKISH-LATIN AMERICA AND CARIBBEAN CONGRESS



ANKARA

23 - 25 Eylül
September
2010

"Latin Amerika ve Karayipler'de
Ekonomik Entegrasyon, İş Birliği ve Kalkınma"

"Economic Integration, Cooperation and
Development in Latin America and Caribbeans"



TASAM

TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

www.tasam.org



İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	1
PROJENİN ADI	3
KONU	3
KOORDİNASYON	3
YER.....	4
TARİH	4
AMAÇ.....	4
GEREKÇE	6
KAPSAM.....	11
HEDEF KİTLE.....	13
METODOLOJİ	14
PROGRAM (TASLAK)	15
BASIN	18
TANITIM MALZEMELERİ.....	18
KONGRE KİTABI	18
PROJEDE GÖREVLİ EKİP	19

EK: TASAM FAALİYET RAPORU 2004 - 2010



SUNUŞ

Türkiye'nin son yıllarda yoğun bir şekilde uyguladığı çok yönlü dış politika açılımı Latin Amerika bölgesindeki ilişkilerde de kendini hissettirmektedir. Latin Amerika ile 19. yüzyılda başlayan, ancak bugüne kadar mevcut potansiyelin çok altında devam eden ilişkilerde hızlı bir ivme yakalanmıştır. Türkiye mevcut olan Arjantin, Brezilya, Şili, Küba, Meksika ve Venezüella Büyükelçilikleri'nin yanı sıra Kolombiya ve Peru'da büyükelçilik açarak bu yöndeki çalışmalarını devam ettirmektedir. Türkiye'nin, Bölge ülkeleri ile ilişkileri her zaman yakın ve dostane olmuştur. Arjantin, Brezilya, Jamaika, Kolombiya, Kosta Rika, Küba, Meksika, Peru, Şili ve Venezüella gibi birçok Bölge ülkesi ile farklı alanlarda yapmış olduğumuz anlaşmalar ve diyaloglar ile ilişkilerimiz güçlendirilmeye çalışılmaktadır. Tarih boyunca bölgesel ve küresel politikaların sonucu olarak ulaşması gereken potansiyelin altında kalan ilişkilerde günümüzde global dünyanın sağladığı olanaklar ve yeni politikalar neticesinde hızla ilerleme kaydedilmektedir.

Bilindiği üzere bu bölgeye yönelik ilişkileri canlandırmak ve izlenecek politikaları tespit etmek amacıyla ile T.C. Dışişleri Bakanlığı tarafından bir takım çalışmalar yürütülmüştür. Bu çerçevede ilişkilerin hangi çerçevede ve nasıl geliştirileceğini belirlemek amacıyla kamu ve özel sektörden ilgililerin katılımı ile 1998'de T.C. Dışişleri Bakanlığı'nda toplantılar düzenlenmiştir. Bu toplantılar neticesinde Türkiye'nin Latin Amerika ve Karayipler (LAK) Eylem Planı belirlenmiş ve uygulanmaya başlamıştır. "Eylem Planı 2006" çerçevesinde 2006 yılı Türkiye'de "Latin Amerika ve Karayipler Yılı" olarak ilan edilmiştir. Küresel aktörlerin yanı sıra bölgesel örgütlerin son yıllarda bölgeye yönelik çalışmaları da buradaki mevcut potansiyelin varlığını ve Türk Dış Politikası'nın bu anlamda uyguladığı politikalarda ne kadar haklı olduğunu göstermektedir. Bu çerçevede Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan İspanya-Madrid'de düzenlenen AB-Latin Amerika ve Karayipler Zirvesi'ne katılmıştır.

Bölge; ekonomik potansiyeli, doğal kaynaklardaki zenginliği ve özellikle dünya ekonomisinde her geçen gün artan değeri göz önünde bulundurulduğunda Türkiye için özellikle ekonomik ilişkiler açısından son derece önemli bir partner olarak göze çarpmaktadır. LAK Bölge ülkeleri ekonomik olarak kalkınmasını devam ettirirken paralelinde hem kendi aralarında hem de bölge dışı güçler ve ekonomik oluşumlar ile bir takım ekonomik entegrasyon ve iş birliği çalışmaları ile de dikkatleri üzerine çekmektedir. Bölge ayrıca kendi içerisindeki ekonomik bütünleşme örgütleri ile dünya piyasalarında daha etkili olmaya başlamıştır.



Bu çerçevede Orta Amerika ve Karayip ülkelerinin birçoğunun ABD ile özel ticari ilişkileri vardır. Ayrıca Meksika NAFTA üyesi olarak dikkat çekmektedir. Ayrıca Bölge ülkelerinin kendi aralarında oluşturduğu MERCOSUR ve AND Birliği önemli ekonomik entegrasyon çabaları olarak dikkat çekmektedir.

TASAM, Türk Dış Politikası'nın Latin Amerika ve Karayipler açılımına sivil stratejik katkıda bulunmak temelli olarak çalışmalarını yürütmektedir. TASAM 2009 yılında düzenlediği **1. Türk-Latin Amerika ve Karayipler Forumu** ile bölgeden sivil, resmî kurumlardan çok sayıda uzman, akademisyen ve ilgili birçok katılımcıyı bir araya getirerek ilişkileri her anlamda canlandırmak için bir girişim başlatmıştır. Geline nokta da bölgenin ekonomik yapısı ve mevcut potansiyeli ilgililere ve Türk girişimcilerine aktarılmasına ve ilişkilerin sağlam bir temelde ilerlemesi için sivil ve resmî ilgili kurumların, kanaat önderlerinin daha yoğun iş birliği, etkileşim ve iletişimine ihtiyaç vardır.

"**Latin Amerika ve Karayipler'de Ekonomik Entegrasyon, İş Birliği ve Kalkınma**" ana temalı "**2. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi**"nin bu doğrultuda önemli katkılar sağlayacağını umuyoruz.

Süleyman ŞENSOY
TASAM Başkanı



PROJENİN ADI

2. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi

"Latin Amerika ve Karayipler'de Ekonomik Entegrasyon, İş Birliği ve Kalkınma"

KONU

Türkiye'nin çok yönlü dış politika açılımının bir parçası olarak Latin Amerika ve Karayipler ile ilişkilerin geliştirilmesi ve sağlam bir temelde ilerlemesi için ekonomik, sosyal ve kültürel potansiyellerin karşılıklı tanıtılması için sivil ve resmî ilgili kurumların, kanaat önderlerinin bir araya gelmesi ile 2009 yılında **1. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Forumu** düzenlenmiştir. "**Latin Amerika ve Karayipler'de Ekonomik Entegrasyon, İş Birliği ve Kalkınma**" ana temalı **2. Kongre'nin**, Latin Amerika ve Karayipler ülkelerinden çok sayıda iş adamı, uzman ve diplomatik temsilci içeren katılımcının yanı sıra, başta Başbakanlık, Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, TİKA başta olmak üzere Türkiye'nin ilgili devlet kurumlarının temsilcileri ve TOBB, DEİK, TÜSİAD, MÜSİAD, İTO gibi çok sayıda kurumun katılımı ile güçlü bir sinerjiye dönüşmesi hedeflenmektedir.

KOORDİNASYON

2. Türk-Latin Amerika ve Karayipler Kongresi'nun koordinatörlüğünü **Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi TASAM** ve **Ankara Üniversitesi Latin Amerika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi LAMER** birlikte yürütecektir. TASAM'ın amacı; Türkiye'nin küresel ve bölgesel bazlı uluslararası ilişkileri yanı sıra tarihi, kültürel, siyasi, hukuki, ekonomik, sosyolojik ve jeopolitik yapısı ile ilgili sorunlara ve açılımlara yönelik bilimsel araştırmalar, yorumlar, öngörüler, toplantılar ve projeler gerçekleştirerek, etkin çözüm ve özgün model alternatifleri üretmektir.



YER

Ankara

TARİH

23 - 25 Eylül 2010

AMAÇ

2. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi, bölge ülkeleri temsilcilerini, Türk kamu ve özel kuruluşlarını özellikle ekonomik alanda ilgili kişi ve kurumları, girişimcileri bir araya getirerek, uzman konuşmacıların sunacağı tebliğler ile karşılıklı potansiyelleri ve iş birliği imkanlarını ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.

Dünyadaki ekonomik hareketliliğe bakıldığı zaman bölgesel örgütlerin ve entegrasyon hareketlerinin kaçınılmaz olduğu göze çarpmaktadır. Artık devletler küresel arenada güç elde edebilmek için yakın çevresi ile bir takım ekonomik entegrasyon ve iş birliği çalışmaları yapmaktadır. Latin Amerika ve Karayipler bölgesindeki gelişmeler bu çalışmalara örnektir.

Soğuk Savaş'ın sona ermesi ile Bölge ülkeleri ekonomik gelişmişlik ve kalkınma yolunda çözümü kendi içlerinde bulma yoluna gitmiş ve bir takım oluşumlar gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda ekonomik alanda ülkeler arasında Bölge çapındaki bütünleşme süreçleri daha da önem kazanmıştır. Bunların başında MERCOSUR ve And Birliği gelmektedir.

AB her yıl Latin Amerika ve Karayipler Konferansı düzenlemektedir. Bu gelişmelerin yanı sıra Çin ve ABD'nin de LAK bölgesindeki ekonomik faaliyetleri göz önünde bulundurulduğunda bu bölgenin global ekonomide yükselen önemi gözler önüne serilmektedir.



Bu noktada çok boyutlu dış politika ve çok kutuplu olarak şekillenen dünya sistematığı içerisinde Türkiye önceliklerini doğru sıralayarak tüm dünyada aktif bir dış politika izlemektedir. Özellikle Afrika açılımında önemli yol alan ve bu kıta ile ekonomik ve sosyal olarak ilişkilerini sağlam bir temel üzerine atan Türkiye, bu açılımı ile örnek ve önemli bir adım attığını göstermiştir. Türkiye son on yılda Bölge'ye ayrı bir önem vermiş ve bu çerçevede açılımlarını hızlandırmıştır. Latin Amerika ve Karayipler açılımı çerçevesinde resmî ve sivil kanallar arasında yoğun bir iletişim ve iş birliği sürecinin sürdürülebilir bir ivme ile hızla daha da geliştirilmesi gerekmektedir.

Politik ve ekonomik arenada Latin Amerika ve Karayipler Bölgesi'nin öneminin yakın gelecekte daha da artacağı muhakkaktır. Özellikle Brezilya'nın kalkınma alanında elde ettiği başarıların siyasi arenaya yansımaları, Venezuela, Şili, Meksika ve Arjantin örnekleri göz önüne alındığında bu öngörünün rasyonelliği de gözler önüne serilmektedir.

TASAM olarak her yıl gerçekleştirdiğimiz **Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi**, karşılıklı olarak Türk ve LAK Bölgesi insanların birbirlerini tanımaları açısından önem arz etmektedir.

Bu bağlamda **2. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi** kısa ve uzun vadede;

- Latin Amerika ve Karayipler Bölgesi'ne ilişkin hazırlanacak geniş kapsamlı projelerin daha somut sonuçlar vermesi açısından Bölge'de yer alan bölgesel kuruluşların ve kurumların yakından tanınmasını ve söz konusu kuruluşların çalışmaları hakkında detaylı bilgiler edinilmesini,
- Bölgesel ve kurumsal çok taraflı ilişkilerin gelişimine sivil toplum nezdinde katkıda bulunulmasını,
- Kongre'de ele alınacak konuların, uluslararası toplumun destekleyeceği yaklaşımlar ile LAK Bölgesi'nin kalkınmasına yardımcı olmasını ve yeni ortaklıkların teşvik edilmesini,
- Bölgesel ekonomik toplulukların ne tür güçlüklerle karşı karşıya bulduklarını ve ilgili sorunların çözümüne ilişkin hangi mekanizmaların geliştirilmesi gerektiğini,
- LAK Bölgesi'yle yakın iş birliği çerçevesinde karşılıklı tanıtımlara yönelik çalışmalar yapılmasını,
- Bölgeye yatırım yapmayı düşünen Türk şirketlerinin gerekli şartlar konusunda doğrudan Latin Amerikalı uzmanlar tarafından bilgilendirilmesini,
- Akademik açıdan ülkemizde Bölge'ye ve söz konusu kuruluşlara ilişkin yetersiz olan bilimsel



çalışmaların artırılmasını,

- Ülkeler bazında kalkınma sorunlarının tespit edilmesi ve bunların ortadan kaldırılması yollarının araştırılmasını,
- İkili ilişkilerin gelişmesini engelleyen faktörlerin belirlenmesi ve bunların ortadan kaldırılması yollarının araştırılmasını,
- Türkiye'nin STK'lar ve bölgesel teşkilatlar nezdinde LAK ülkeleri ile iş birliği yapmasını ve karşılıklı bağlantı ağlarının geliştirilmesini,
- Yine yukarıda sıralanan söz konusu amaçlar doğrultusunda Türkiye - LAK ilişkilerinin sivil toplum alanında daha ileriye götürülmesini, uzun vadeli ve istikrarlı bir iş birliğine katkıda bulunulmasını ve Türkiye'nin sivil toplum alanında da LAK'a verdiği önemin en etkin biçimde ortaya konmasını amaçlamaktadır.

GEREKÇE

Türkiye son yıllarda çok yönlü dış politika çerçevesinde yalnızca yakın komşuları ile değil dünyanın birçok uzak sayılabilecek bölgeleri ile de hem ekonomik hem siyasi ilişkiler kurmaktadır. Latin Amerika ve Karayipler Bölgesi'nin gelişen bir pazar ve ekonomik kalkınma bölgesi olduğu düşünüldüğünde bu bölgeye ile kurulacak yakın ilişkiler daha da önem arz etmektedir. Bölge'nin ülkemizde yeteri kadar tanınmadığı göz önüne alınınca, bu noktada Latin Amerika ve Karayipler Açılımı Ülke Planı'mıza destek olacak organizasyon ve çalışmalara olan ihtiyaç ortaya çıkmaktadır.

Diğer bir konu ise AB adayı olan Türkiye'nin bu bölgeye olan ilgisi ve bu noktada kurduğu yakın ilişkilerdir. Bu politika paralelinde **Başbakan Recep Tayyip Erdoğan** Mayıs ayında Madrid'de düzenlenen **6. AB - Latin Amerika ve Karayipler Konferansı**'na katılmıştır. Gelecekte, Latin Amerika ve Karayipler ile yakın ekonomik ve sosyal ilişkiler içerisinde AB'nin üyesi olacak olan Türkiye bir gelecek öngörüsü sergileyerek LAK Bölgesi'ne bir açılım planı sergilemiştir. Tabiki adaylık sürecinden bağımsız, rasyonel temeller ve ülke ihtiyaçlarına yönelik gerçekleştirilen bu çalışmalar bu anlamı ile de önem arz etmektedir. Özellikle son dönemde LAK ülkeleri, hem Avrupa Birliği ekonomisi hem de bir bütün olarak uluslararası ekonomi ile hızlı bir etkileşim sürecine girmiştir. Dolayısıyla bu bölge ile etkileşim ve sosyoekonomik iş birliğinin geliştirilmesi karşılıklı kalkınma açısından büyük önem



taşımaktadır.

Son dönemde LAK ülkeleri ile karşılıklı ilişkilerimizin güçlenmesi adına ziyaret trafiğimiz hızla yoğunlaşmış ve bu bağlamda Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan beraberinde bir heyetle 8-10 Aralık 2009 tarihlerinde Meksika'yı ziyaret etmiştir. Meksika Cumhurbaşkanı Felipe Calderon ve Sayın Başbakanımızın başkanlıklarında yapılan heyetlerarası görüşmelerde, iki ülke arasındaki siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla atılması gereken adımlar tartışılmış, iki ülkenin BMGK ve G-20 üyelikleri bağlamında ortak gündemlerinde bulunan uluslararası ve bölgesel konularda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Yine 2010 Mayıs ayı sonunda Sayın Başbakan yüksek katılımlı bir heyetle Brezilya ve Şili'yi ziyaret etmiştir.

Yine 20-22 Ocak 2010 tarihlerinde T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Nihat Ergün, Brezilya'yı ziyaret etmiş ve bu çerçevede, Sao Paulo'da Brezilya Kalkınma, Sanayi ve Dış Ticaret Bakanı Miguel Jorge ile görüşmüştür.

1990'ların başında iki kutupluluk döneminin sona ermesinin ardından Türkiye'nin geniş coğrafyasında olduğu gibi tüm dünyada da yeni bir siyasi harita oluşmuştur. Takip eden yirmi yıla yakın sürede küreselleşme ile birlikte Dünya Ticaret Örgütü'nün gözetiminde kodifiye edilen ticaret mekanizmalarıyla bu siyasi haritanın paralelinde uluslararası ticaret ve yatırım ilişkilerinde de çok belirgin farklılaşma ve yeni şekillenmeler ortaya çıkmıştır. Son dönemde yaşadığımız ve önümüzdeki dönemde yaşamayı arzuladığımız söz konusu genişleme ve derinleşmeler, iş dünyamızı, uluslararası sosyal etkileşimde rol olan akademik dünyamızı, medyamızı ve ilgili kamu kuruluşlarımızı yeni değerlendirmelere götürmektedir. Öyle ki, bu sektör ve kuruluşlarımız bir yandan geleneksel muhatapları ile ilişkilerini olabildiğince geliştirmeye çalışırken, diğer yandan da yeni coğrafyalarda yeni muhataplar aramakta, yeni pazarlar, yeni yatırım bölgeleri, yeni diyalog ve iş birliği ortakları oluşturmaktadırlar. **Türkiye'nin "Bölgesel Lider" olmaktan "Dünya Devleti" olabilmesine giden dönüşüm sürecinde de herhalde yeni coğrafyalarda oluşturacağımız ticari, ekonomik ve sosyal ilişkiler ve bu suretle edineceğimiz yeni dostluklar asli rol oynayacaktır.**

Tarihî anlamda yakın geçmişte Karayipler'deki küçük ada devletleri arasından ilk kez birinin, St. Vincent & Grenadines'in Başbakanı Türkiye'yi ziyaret etti. Meksika, Şili, Guatemala, Jamaika ve Bahamalar Dışişleri Bakan Yardımcıları ile Küba Komünist Partisi Dış İlişkiler



Başkanı, Brezilya Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyon Başkanı, Şili Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları Türkiye'ye çalışma ziyaretleri yaptılar. Dışişleri Bakanımız Meksika'ya giderek çok geniş çaplı temaslarda bulundu. TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanımız Arjantin ve Peru'yu ziyaret etti. Ayrıca Küba, Paraguay, Şili, Peru ve Kolombiya'ya Dışişleri Bakanlığımızdan üst düzey yetkililer resmî ziyaretler gerçekleştirdiler.

“Gözlemci Ülke” statüsünü haiz olduğumuz bölgesel entegrasyon kuruluşları olan Amerika Devletleri Örgütü ve Karayip Devletleri Birliği'nin Medellin ve Panama City'de yapılan yıllık Genel Kurul oturumları ile Rio Grubu'nun Santo Domingo Zirvesi'ne katıldık.

14 küçük Karayip ülkesini bir araya getiren CARICOM Topluluğu ile İstanbul'da bir “Üst Düzey Yetkililer Toplantısı” düzenlendi. CARICOM'a ilaveten OECS, MERCOSUR, UNASUR ve Rio Grubu ile ülkemiz arasında organik iş birliği bağları oluşturulmasına ve Inter-American Development Bank'ta “**Non-Borrowing Member Country**” statüsü edinilmesine yönelik ülke olarak incelemelerimiz devam ediyor.

Güney Amerika'daki temsil düzenimizde ilk kez olmak üzere, Santiyago Büyükelçiliğimiz nezdinde bir Askeri Ataşeliğimiz ihdas edildi. TPAO'nun Türkiye dışında ilişkiler geliştirme amaçlı organı olan TPIC'in Kolombiya, Ekvador ve Venezüela'da oluşturmayı amaçladığı enerji üretim ve ticaret bağlantılarını şekillendirmek üzere Bogota'da yerleşik bir TPIC Bürosu faaliyete geçti ve TPIC iki münhasır sahada arama faaliyetleri için özel ruhsat edildi.

Yapılanma niteliğindeki bu gelişmelerin paralelinde şüphesiz LAK Bölgesi'nde yer alan irili-ufaklı 33 ülkenin her biriyle ilişkilerimiz çeşitli alanlarda şu veya bu ölçekte gelişmekte ve ticaret rakamlarımız bu gelişmeler paralelinde giderek büyümektedir. Bölge ile toplam ticaretimiz 2000'li yılların başında 1 milyar doların altındayken, izleyen yıllardaki büyüme istikrarlı bir seyir izlemiş ve 2006 yılında 3,1 - 2007 yılında 4,3 ve nihayetinde 2008 yılında takriben 5,6 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır. Dünya devi Brezilya ile yıllık ticaretimiz 1,5 milyar doların üzerinde olup diğer büyük bölge ülkeleri olan Arjantin, Şili ve Meksika'nın her biriyle olan ticaretimiz 1 milyar dolara doğru tırmanmaktadır. Kolombiya, Panama, Venezüela gibi ülkeler bunları izlemektedir. Brezilya'nın Türkiye'deki doğrudan toplam yatırımını 600 milyon dolara yaklaşmaktadır.

Geçmişte teknik ve insani yardım kabul eden bir ülke olan Türkiye, son yıllarda süratle bir



donör ülke konumuna yönelmiş olup, büyük çoğunluğu geleneksel coğrafyada ve Afrika'da yürütülen bu faaliyetimiz, 2008 yılında LAK Bölgesi'nin nispeten fakir ülkelerine de ulaşma aşamasına gelmiştir. Bu bağlamda TİKA çalışmalarının önümüzdeki yıllarda LAK Bölgesi ülkelerinde giderek şekilleneceğini öngörmek doğru olacaktır.

Brezilya, Arjantin, Paraguay ve Uruguay'ın, üye ve diğer bazı ülkelerin de ilişki içinde olduğu MERCOSUR adlı ekonomik entegrasyon kuruluşu ile de nihayetinde serbest ticareti öngören bir Ekonomik Ortaklık Anlaşması'nın müzakerelerine başlanmıştır. Keza Meksika ile bir Serbest Ticaret Anlaşması'nın müzakerelerinin başlatılabilmesi için uygun zemin oluşturulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmekte olup, bazı diğer LAK ülkeleriyle benzeri düzenlemeler için planlama başlatılmış bulunmaktadır. Brezilya ve Meksika ile DEİK bünyesinde faaliyet gösterecek ikili iş konseyleri kurulmuş olup, bir yandan bu konseylerin iş alanlarının genişletilmesi, diğer yandan da diğer bazı ülkeler veya ülke gruplarıyla yeni konseyler oluşturulması iş dünyamızla iş birliği halinde öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Önümüzdeki 4-5 yıllık dönemde, 300 milyar dolar tutarında bir altyapı-yatırım programları bütünü uygulayacak olan Meksika'nın bu faaliyetinden mümkün olabildiğince büyük bir pay alabilmeyi teminen müteahhitlik firmalarımızdan oluşan bir heyetin Meksika'ya ve ayrıca ticaret heyetlerimizin LAK Bölgesi'ndeki çeşitli ülkelere önümüzdeki kısa vadede ziyaretler gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar, gerek ilgili kamu kuruluşlarımız gerek iş dünyamız ile iş birliği halinde yoğunlaştırılmaktadır. Bu tür yatırım faaliyetleri açısından Meksika'ya ilaveten özellikle Peru, Panama ve Kolombiya'nın cazip ortamlar sunduklarını bu aşamada kaydetmek doğru olacaktır.

Bunlara ilaveten Küba'da da spesifik projeler üzerinde peşinen müzakereler geliştirmek suretiyle oluşturulabilecek düzenlemelerle geniş çaplı müteahhitlik imkanları üretmek mümkündür.

Buraya kadar sadece ana unsurları sayılan ülke çalışmalarımızın sürdürülmesi ve belirlenen hedeflerimize ulaşılması sürecinde şüphesiz ilgili tüm kamu kuruluşlarımız gereken her aşamada iş birliği içine girmekte, özel sektörümüzle sürekli ve yakın temas oluşturulmakta, bu kurumların ihtisas birikimlerinden yararlanılmakta, gerektiğinde onları yönlendirici telkinlerde bulunulmakta ve sonuç itibarıyla ülkemizin tüm kesimlerinde; yani iş çevremizde, akademik dünyamızda, medyamızda ve genel anlamda kamuoyunda Latin Amerika ve



Karayıpler şeklinde adlandırdığımız yeni coğrafyaya yönelik olarak bilgilenme, duyarlılık ve motivasyon düzeyinin yoğunlaştırılması ve derinleştirilmesi ana amaç olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

Bir üniversitemizde Latin Amerika ve Karayıpler Bölgesi'ne yönelik çok kapsamlı bir merkez oluşturulmuştur ve söz konusu kurum bu alandaki akademik çalışmalarını sürdürmektedir. Türkçe dilinin öğretilmesi bakımından çeşitli kurumlarımızın vermekte olduğu bursların bir bölümünün bu ülke vatandaşlarına yöneltilmesi, Latin ülkeleriyle Türkiye arasındaki sosyal ve kültürel etkileşimin yavaş yavaş da olsa güçlenmekte olması, karşılıklı olarak medya organlarında Türkiye'nin ve Latin Amerika'nın giderek ve daha sıklıkla yer alması, Türkiye'de İspanyolca dili çalışmalarının süratle gelişmesi ve hatta bir ölçüde Portekizcenin bunu izlemesi, bizi bu çalışmalarımızda yüreklendiren ve verim potansiyeli yüksek bir amaç peşinde olduğumuz kanısını güçlendiren gelişmelerdir. Türk girişimcilerinin ve halkın bölgeye ulaşımı konusunda da yoğun çalışmalar sonuç vermeye başlamıştır. Yakın bir tarihe kadar yalnızca Brezilya'ya doğrudan sefer yapan THY yakın gelecekte Arjantin de dahil olmak üzere 40 noktaya bilet satabilecektir. Güney Amerika kıtasının en büyük özel havayolu şirketlerinden Brezilya merkezli TAM Havayollarının THY'nin de etkin bir üyesi olduğu Star Alliance grubuna katılması sonucu Türkiye ile Latin Amerika ve Karayıpler arasındaki yolcu trafiğinin daha da artması beklenmektedir.

Hiç kuşku yok ki Türkiye ile LAK ülkeleri arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin gelişimi ile akademik, kültürel, medyatik ve sosyal etkileşim aynı paralelde büyüyecek ve böylelikle Türkiye yeni, büyük ve önemli bir coğrafyada yeni dostlar ve yeni imkanlar edinmiş olacaktır. Türk - Latin Amerika ve Karayıpler Kongresi'nu projelendirmemizin temel gerekçesini bu beklenti ve hedefler oluşturmaktadır.



KAPSAM

Bölgesel İş Birliği Kuruluşları

Aşağıda belirtilen bölgesel iş birliği örgütleri incelenecektir.

GRUP DE RIO

OECS- Doğu Karayipler Birliği

LATIN UNION

ACS- Karayip Ülkeleri Topluluğu

CSN- Güney Amerika Milletleri Topluluğu

Bölgesel Ekonomik Kuruluşlar

Latin Amerika ve Karayipler Bölgesindeki Ekonomik Bütünleşme Hareketleri

MERCOSUR

AND BİRLİĞİ

UNASUR

CARICOM- Karayip Ortak Pazarı

CERLALC- Latin Amerika Ekonomik Teşkilatı

CABEI- Orta Amerika Ülkeleri Ekonomik Entegrasyonu

CACM- Orta Amerika Ülkeleri Ortak Pazarı

Latin Amerika ve Karayipler’de Bulunan Ülkeler ile Yatırım ve İş Birliği Alanlarında Fırsatlar, Sorunlar ve Öneriler

Brezilya

Arjantin

Meksika



Venezuela

Küba

Uruguay

Şili

Kolombiya

Peru

Paraguay

Nikaragua

Jamaika

Bolivya

Saint Kitts ve Nevis

Türk Kalkınma ve Teknik Yardım Kuruluşları ile LAK'daki Bölgesel Ekonomik ve Uzmanlık Kuruluşları Arasındaki İş Birliği İmkanları

TİKA

INTER AMERICAN DEVELOPMENT BANK

CDESCO

ALADI

CIEPAC

IGNIA

FUNDIES

BNDES



HEDEF KİTLE

- İş dünyası,
- Türkiye ve LAK ülkelerinin devlet adamları,
- Üst düzey bürokratlar,
- Akademisyenler ve uzmanlar,
- Araştırma kurumları,
- LAK bölgesinde yatırım yapmayı planlayan potansiyel yatırımcılar,
- Endüstriyel ve ticari kurumlar, birlikler ve odalar,
- Sivil toplum kuruluşları,
- Medya mensupları
- Konuya ilgi duyan tüm halkımız ve LAK halkları

Protokol Katılımı

- Devlet Başkanları
- Dışişleri Bakanları
- İlgili Devlet Adamları
- Diplomatlar
- STK Temsilcileri
- Sanatçılar

İcra edilecek Kongre'ye LAK bölgesindeki pek çok ülkeden geniş kitlelerin katılımı planlanmaktadır. Kongre'nin konuya ilgi duyan tüm kesimlere ulaşması amacıyla davet mektupları ve programın detaylı bilgisini içeren kitapçıklar gönderilecektir. Ayrıca afiş, broşür ve çeşitli promosyonların yanı sıra basın-yayın organları ve çeşitli araştırma kurumlarıyla da diyalog sağlanmaktadır.



METODOLOJİ

Ana hatları ile Kongre üç gün sürecektir. Kongre'nin ilk günü yapılacak açılış konuşmalarından sonra Latin Amerika ve Karayipler'deki bölgesel kuruluşlar, kalkınma ve iş birliği konusunda uzman olan ve bölgeyi yakından takip eden akademisyenler açılış tebliğleri sunacaktır.

2. Türk-Latin Amerika ve Karayipler Kongresi'nde "Bölgesel Kuruluşlar", "Bölgesel Ekonomik Kuruluşlar", "Türk Kalkınma ve Teknik Yardım Kuruluşları ile LAK'daki Bölgesel Ekonomik ve Uzmanlık Kuruluşları Arasındaki İş Birliği İmkânları" konulu oturumlar yapılacaktır.

Kongre'nin birinci gününde açılış konuşmaları ve üç oturum icra edilecektir. Oturumlarda oturum başkanı dışında her ülkeden oturum konusuyla ilgili bir akademisyen veya uzman 20 dakikalık bir sürede tebliğlerini takdim edeceklerdir. Takdimlerin ardından 1 saatlik soru - cevap bölümüne geçilecektir. Bu bölümde tebliğ sunmayan konusunda uzman yerli ve yabancı akademisyenler ve diğer katılımcılar ile oturumda tebliğ sunan akademisyenler arasında akademik bir tartışma ortamı sağlanacaktır. Aynı metodoloji diğer oturumlarda da takip edilecektir. Kongre'nin ikinci gününde de üç oturum yapılacak ve aynı metodoloji izlenecektir. Kongre'nin üçüncü günü ise ikili görüşmelere ve tarihi mekanların ziyaretine ayrılmıştır.

Kongre toplantılarında simültane tercüme yapılacaktır. Projenin organizasyonu, **TASAM** (Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi) tarafından gerçekleştirilecektir.



PROGRAM (TASLAK)

1. GÜN

08.30 - 09.15 Kayıt

09.15 - 11.00 Açılış Konuşmaları

Süleyman ŞENSOY, TASAM Başkanı
Musa KULAKLIKAYA, TİKA Başkanı
Zafer ÇAĞLAYAN, T.C. Devlet Bakanı
Ahmet DAVUTOĞLU , T.C. Dışişleri Bakanı
(Misafir Ülke Devlet Adamları)
Abdullah GÜL, T.C. Cumhurbaşkanı

11.00 - 11.20 Kahve Molası

11.20 - 12.30 1. Oturum

Bölgesel İş Birliği Kuruluşları

GRUP DE RIO

OECS

LATIN UNION

ACS

CSN

12.30 - 12.45 Soru - Cevap

12.45 - 14.00 Öğle Yemeği

14.00 - 15.30 2. Oturum



Bölgesel Ekonomik Kuruluşlar

**MERCOSUR
AND BİRLİĞİ
UNASUR**

15.30 - 15.45 Soru - Cevap

15.45 - 16.05 Kahve Molası

16.05 - 17.35 3. Oturum

Bölgesel Ekonomik Kuruluşlar

**CARICOM
CERLALC
CABEI
CACM**

17.35 - 17.50 Soru - Cevap

2. GÜN

10.00 - 11.10 4. Oturum (1. Bölüm)

**Brezilya, Meksika, Arjantin, Venezuela, Küba, Paraguay, Kolombiya :
Ekonomik Göstergeler ve İş Birliği Olanakları**

11.10 - 11.20 Kahve Molası

11.20 - 13.30 4. Oturum (2. Bölüm)

13.30 - 14.30 Öğle Yemeği



14.30 - 16.00 5. Oturum

**Peru, Nikaragua, Bolivya, Jamaika, Uruguay, Şili, Saint Kitts ve Nevis
Ekonomik Göstergeler ve İş Birliği Olanakları**

16.00 - 16.30 Kahve Molası

16.30 - 18.00 6. Oturum

Kalkınma Alanında İş Birliği Fırsatları

TİKA

INTER AMERICAN DEVELOPMENT BANK

CDESCO

ALADI

IGNIA

FUNDIES

3. GÜN

11.00 - 13.00 Sultanahmet Camii, Yere Batan Sarnıcı Gezisi

13.00 - 14.30 Öğlen Yemeği (Tarihi Sultanahmet Köfteçisi)

14.30 - 17.00 Ayasofya Müzesi, Topkapı Sarayı Gezisi



BASIN

2. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi projesi kapsamındaki faaliyetlere gazete ve televizyonların genel yayın ve haber müdürleri ile köşe yazarları davet edilecektir. Ayrıca, bu faaliyetlerin basında yer alması için tanıtım çalışmaları yapılacaktır.

TANITIM MALZEMELERİ

Projede yer alan faaliyetlerin bilgilerini içeren tanıtım malzemeleri şunlardır:

- Afiş
- Broşür
- Davetiye
- Dosya / Bloknot / Promosyon

Ayrıca katılımcı yaka kartları ile projeksiyon görselleri de hazırlanacaktır.

KONGRE KİTABI

2. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi'nda ortaya çıkan bilgileri, verileri ve değerlendirmeleri kalıcı hale getirmek için toplantı sonrası bir kitap hazırlanarak ilgili kurum ve yetkililere gönderilecektir. Kongre'nin kitaplaşması, bu toplantıya emeği geçenlerin çalışmalarını daha anlamlı kılacaktır.



PROJEDE GÖREVLİ EKİP

Proje Başkanı

Süleyman ŞENSOY, TASAM Genel Başkanı

Proje Koordinatörü

Yrd. Doç. Dr. Engin SELÇUK, TASAM Direktörü

Proje Koordinatör Yardımcısı

Oğuzhan KÖSE

Proje Yöneticisi

Büyükelçi (E) Murat BİLHAN, TASAM Başkan Yardımcısı

Proje Danışmanları

Prof. Dr. Hasret ÇOMAK, Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Veysel ULUSOY, Bahçeşehir Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan SELÇUK, TASAM ve Marmara Üniversitesi

Büyükelçi (E) Ümit PAMİR

Büyükelçi (E) Doç. Dr. Ali Engin OBA, TASAM Ankara Temsilcisi

Dr. Abdullah ÖZKAN, TASAM Siyasal İletişim Enstitüsü Direktörü

Proje Yönetici Asistanı

Fatma Günce KANLI, TASAM

Projede Görevlendirilen Uzmanlar

Dr. Almagül İSİNA, TASAM

Ufuk TEPEBAŞ, TASAM

M. Hilmi ÖZEV, TASAM

Yusuf AYDEMİR, TASAM